

Uudistusohjelman käsittely tulevaisuusjaostoissa

- terveydenhuollon palvelut -jaosto: **24.1.2024** (28.2.2024)
- aikuissosiaalityö- ja vammaispalvelut -jaosto **25.1.2024** (6.3.2024)
- vanhusten palvelut -jaosto: **31.1.2024** (7.3.2024)
- lasten, nuorten ja perheiden palvelut -jaosto: **5.2.2024** (5.3.2024)
- pelastuslautakunta **7.2.2024** (13.3.2024)

Vanhuspalvelujen toimialan esityksiä uudistusohjelman toimenpiteiksi

- valmistelutilanteessa 1/2024

Minna Lahnalampi-Lahtinen
Toimialajohtaja

**Kohti Suomen
parasta
hyvinvointialuetta**

Miksi vanhushpalvelujen toimiala tarvitsee uudistusohjelmaa?

- Toimialan vuoden 2024 talousarvio on 2 % palvelutarvetta alempi (3,1 M€)
- Toisaalta:

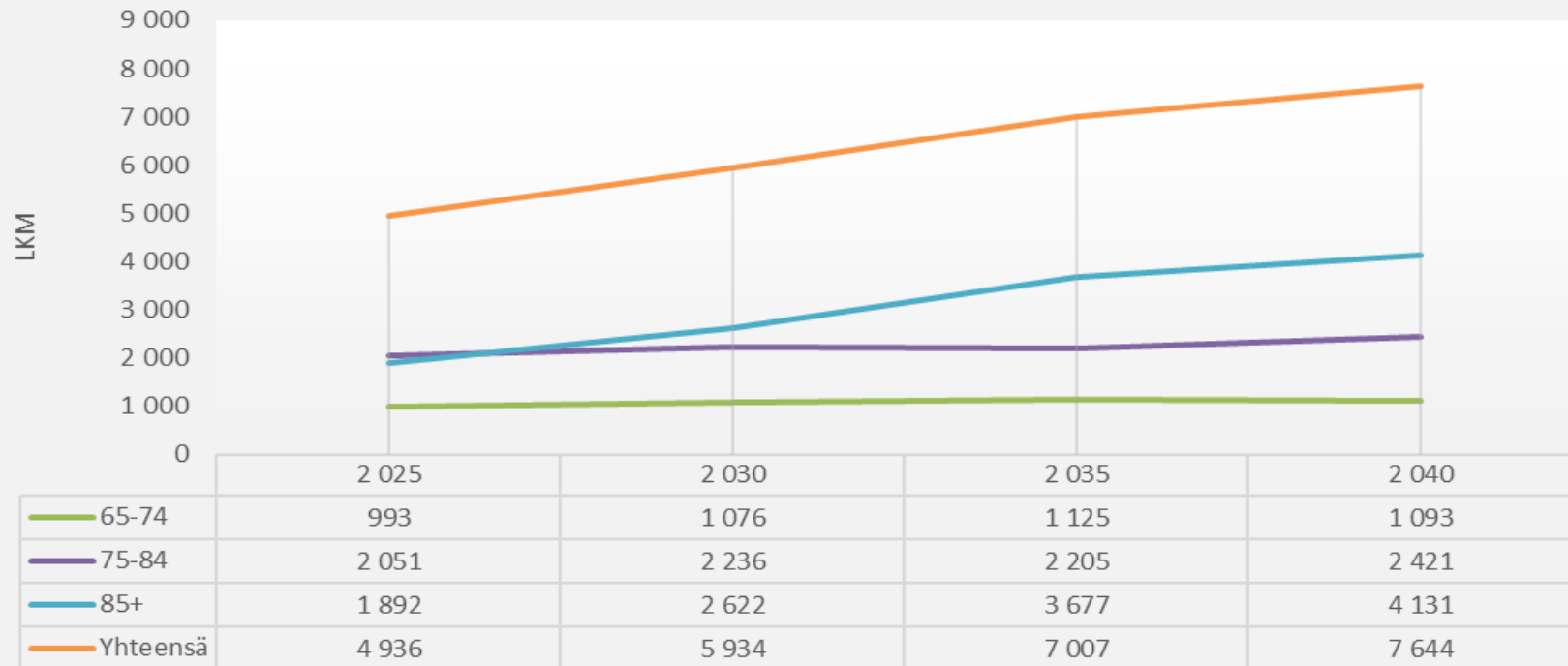
- Vanhuseväestön määrän kasvu tulevina vuosina: Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa 31 % vuoteen 2030 mennessä (+ 6 400), ja yli 85-vuotiaiden määrä 51 % (+2 400)
- Vanhuseväestön kasvaessa tarve palvelutarpeen arviointiin, muisti- ja omaishoitoperheiden tukemiseen, gerontologiseen sosiaalityöhön, päätöksentekoon, palvelujen järjestämiseen ja asiakaskohtaiseen laadunvalvontaan kasvaa
- Väestön ikääntymisen myötä ympärivuorokautisen palveluasuminen tarve kasvaa noin 90 asiakkaalla vuodessa peittävyiden ollessa 6,2 %, TA24 mahdollistaa 41 paikkaa (peittävyys tällöin noin 6,0 %). Paikkojen avaaminen mahdollistuu uudistusohjelman palvelurakenteen muutoksella.
- Kotihoidon yli 75 v. peittävyiden pitäminen nykyisellä tasolla tarkoittaa enimmillään n. 90 uutta asiakasta vuodessa, eli 11 työntekijää, mutta talousarvio sisältää vain 6 työntekijää, tuottavuustoimenpiteenä on lisätä 15 000 etäkäyntiä
- Varhaisen puuttumisen (etsivä ja löytävä vanhustyö) tarve kasvaa, osana RRP –hanketta
- Päivätoiminnan tarve kasvaa; asiakasmäärän kasvu on noin 15–25 asiakasta vuodessa, päivätoiminnan kehittäminen tukemaan kotona asumista ja omaishoitajien jaksamista
- Yli 75-vuotiaiden omaishoidettavien peittävyiden pitäminen nykyisellä tasolla (2,0 - 2,5 %) tarkoittaa 70-140 uutta omaishoidettavaa vuodessa, omais- ja perhehoidon lisääminen ja kehittäminen korvaamaan muita palveluja, 4 ympärivuorokautisen asumisen asukasta pitkäaikaisen perhehoitoon

Vanhusväestön määrän kasvamisen myötä myös muistisairauksien määrä lisääntyy, mikä lisää palveluntarvetta

Vantaalaisten ja Keravalalaisten muistisairaiden (keskivaikea tai vaikea dementia) määrä eri ikäryhmissä vuosina 2025-2040, ennuste*

Uudistusohjelman keskeiset toimenpiteet vuosille 2024 – 2030

HVA-TASOINEN TAVOITE

**Palvelumme vastaavat
asiakkaidemme tarpeisiin**

Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

- Kuntoutus- ja arviointitoiminnan kehittäminen ja asiakasmäärän lisääminen.
- Kotona asumista tuetaan lisäämällä etäpalveluna tuotettavia ryhmätoimintoja sekä senioritoimintamallissa kehitettävällä kotiin vietävillä lääkäripalveluilla.
- Etsitään asiakkaan tarpeen mukaisia vaihtoehtoisia ateriapalveluita, joilla vähennetään aliravitsemusriskiä.
- Omaishoitajien vahvemmalla ja ennakoivammalla tuella omaishoitajia autetaan jaksamaan työssään lisäten omaishoidon houkuttelevuutta.
- Etsivää ja löytävää vanhustyötä koordinoiva senioritoimintamalli on käytössä koko hyvinvointialueella ja näin vähennetään raskaampien palvelujen tarvetta.

Uudistusohjelman keskeiset toimenpiteet vuosille 2024 – 2030

HVA-TASOINEN TAVOITE

Uudistamme tapamme
tuottaa ja järjestää
palveluita

Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

- Perhehoidon lisääminen korvaamaan ympärivuorokautista palveluasumista.
- Vanhuspalvelujen sisällön kehittäminen vastaamaan paremmin asiakkaiden tarvetta ja tietoisuuden lisääminen palveluvalikosta sähköisen palveluportaalin avulla.
- Vanhuspalveluiden hallinnoimat asunnot tehokkaassa käytössä ja tilojen kustannusten kohdentuminen tarkoituksenmukaista.
- Tarkoituksenmukaiset työskentelytilat ja -välineet mahdollistavat tehokkaan ja turvallisen työskentelyn.
- Hyödynnetään teknologisia palveluratkaisuja siten, että niistä muodostuu asiakkaan hyvinvointia ja ammattilaisten työtä tukeva kokonaisuus (mm. sähkölukot kotihoidon asiakkaille, lääkerobotiikan hyödyntäminen).

Uudistusohjelman keskeiset toimenpiteet vuosille 2024 – 2030

HVA-TASOINEN TAVOITE

Olemme haluttu
työnantaja ja työpaikka

Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

- Henkilökunnan pito- ja vetovoimaa parantamalla mahdollistetaan vuokratyövoiman vähentämistä.
- Vahvalla johtamisosaamisella mahdollistetaan monimuotoisen työyhteisön toiminta yksilöt huomioiden.
- Vahvistamalla henkilöstön osaamista mahdollistetaan henkilöstön liikkuminen asiakastarpeiden mukaisesti.

Myöntämisen perusteiden päivittäminen ainakin seuraavien palvelujen järjestämisen osalta:

Ateriapalvelut

Kuntouttava päivätoiminta

Sosiaalinen kuntoutus, asumisen ohjaus

Yhteisöllinen asuminen

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen

Painopiste:
Palvelumme vastaavat
asiakkaidemme
tarpeisiin - Kotihoidon
ateriapalvelut

Taustaa: Palvelumme vastaavat asiakkaidemme tarpeisiin - Kotihoidon ateriapalvelut

- Yksityisen palveluntuottajan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta laskuttama kuuma lounas on maksanut 15,91 € + kotiinkuljetusmaksu, josta asiakkaalta on peritty 10,60 €.
- Palveluntuottajalta ostettavien aterioiden määrä oli noin 100 000. Vuoden 2023 aikana Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen maksama kompensatio aterioista oli noin 750 000 €.
- Vuoden 2024 talousarvioneuvotteluissa esityksenä oli asiakasmaksun nostaminen tuotantokustannusten tasolle, asiakasmaksu vuodelle 2024 on 10,90 €, nousua 0,30 €
 - Palveluntuottajan perimä hinta nousi 1.1.2024 alkaen 16,43 €
- Tässä taloudellisessa tilanteessa aterioiden kompensoinnin jatkuminen ei ole mahdollista.

Painopiste: Palvelumme vastaavat asiakkaidemme tarpeisiin - Kotihoidon ateriapalvelut

Kustannusvaikutus
- 500 000 euroa

TOIMIALAN TAVOITE:

Kotihoidon ateriapalveluita saaville asiakkaille etsitään tarpeen mukaisia/vaihtoehtoisia ateriapalvelujen toteuttamistapoja

TOIMENPIDE:

- 1) Palvelun myöntämisen perusteiden tarkastaminen
- 2) Rekrytoidaan palveluohjaaja käymään läpi nykyisten asiakkaiden palvelutarpeet
- 3) Tarkoituksenmukainen ateriakokonaisuus ja toimittaja asiakkaalle
- 4) Muu vaihtoehto hyvän ravitsemuksen turvaamiseksi

TOIMEENPANO:

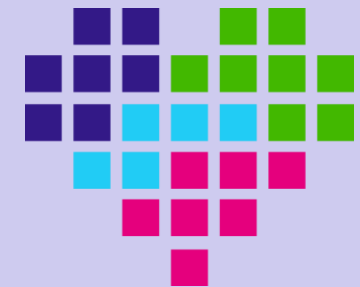
- 1) Neuvotellaan nykyisen palveluntuottajan kanssa muutoksesta
- 2) Huolehditaan hyvästä viestinnästä
- 3) Asiakstarpeet tarkistetaan huomioiden myöntämisen perusteet
- 4) Uudet yksilölliset asiakasratkaisut,
- 5) Henkilökunnan valmentaminen uusiin toimintamalleihin

Jaoston keskustelu: Muu vaihtoehto hyvän ravitsemuksen turvaamiseksi kotiin vietävänä ateriana

- Yhteinen keskustelu

Kohti Suomen parasta hyvinvointialuetta

Painopiste:
Olemme haluttu työnantaja
ja työpaikka – 50 avointa
vakanssia täyteen

Taustaa: Olemme haluttu työnantaja ja työpaikka

- Vanhusten palveluissa vuonna 2023 on ollut noin 100 vakanssia täyttämättä vakituisella Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen työntekijällä kuukausittain.
- Ostettu vuokrahenkilökuntaa 9 miljoonalla eurolla.

Painopiste: Olemme haluttu työnantaja ja työpaikka – 50 avointa vakanssia täyteen

Kustannusvaikutus
-1 250 000 euroa

TOIMIALAN TAVOITE:

Henkilökunnan pito- ja vetovoima paranee.

50 avointa vakanssia saadaan täytettyä vakituisella henkilökunnalla vuokrahenkilökunnan sijaan.

TOIMENPIDE:

- 1) Asiakastarpeisiin vastataan monimuotoisella henkilöstörakenteella ja toimintakulttuurin muutoksella.
- 2) Henkilöstörakennetta uudistetaan sekä asiakastarpeet että henkilöstön saatavuushaasteet huomioiden.
- 3) Valmentavalla johtamisella lisätään henkilöstön työhyvinvointia ja vaikutusmahdollisuuksia oman työn johtamiseen ja kehittämiseen.
- 4) Työntekijöille luodaan erilaisia mahdollisuuksia osallistua toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin osallisuussuunnitelmaa hyödyntäen.

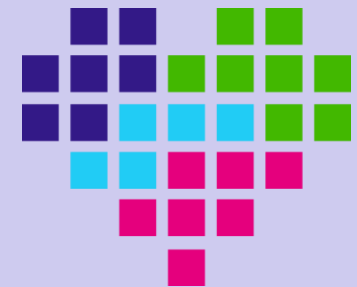
TOIMEENPANO:

- 1) Optimointiohjelma
- 2) Henkilöstörakenteen uudistaminen asiakastarpeen mukaisesti
- 3) Työnkuvat ja työn vaativuuden arviointi (uramalli)
- 4) Osallistuminen STM Hyvän työn -ohjelmaan: Kulttuurialan osaajat hoivatyöhön
- 5) Markkinointi
- 6) Rekrytointi - Vakanssit täytetään asiakastarpeisiin soveltuvilla työntekijöillä (myös muut kuin Sote-ammattilaiset)

Jaoston yhteinen keskustelu:

**Kohti Suomen
parasta
hyvinvointialuetta**

Painopiste:
Palvelumme vastaavat
asiakkaidemme tarpeisiin –
Kuntouttava päivätoiminta

Taustaa: Palvelumme vastaavat asiakkaidemme tarpeisiin – Kuntouttavan päivätoiminnan tehostaminen

- Kuntouttavan päivätoiminnassa asiakkaita 22.11.2023 yhteensä 486
 - Kokopäivätoiminnassa 358 ja osapäivätoiminnassa 128 asiakasta
- Asiakkaita odotti kuntouttavaan päivätoimintaan 28.12.2023
 - Kokopäivätoimintaan 88 ja osapäiväryhmiin 33 asiakasta
- Päivätoimintaa on tuotettu viidessä eri toimipisteessä ; Kerava, Simonskylä, Hakunila sekä Myyrmäki (Myyrmäen yksiköllä ollut väliaikainen lisätila Raikukujalla, jolla tilapäisesti vastattu korona-ajan synnyttämään jonotilanteeseen)
- Päivätoiminnan nykyinen kustannus on tunnustettu korkeaksi ja toimintaa tulee tehostaa sekä monipuolistaa kotona asumisen tukemiseksi sekä jonojen poistamiseksi. Tuotantotapa-analyysi käynnistymässä.
- Tärkeä kotona asumista tukeva ja toimintakykyä vahvistava palvelu mm. omaishoitajien hyvinvoinnin tukeminen, omaishoidettavien kuntouttava toiminta, kotihoidon asiakkaiden kuntouttava toiminta sekä omaishoitoperheiden kaltaisessa asemassa olevien kotona asumisen tukeminen

Painopiste: Palvelumme vastaavat asiakkaidemme tarpeisiin – Kuntouttavan päivätoiminnan tehostaminen

Kustannusvaikutus
- 200 000 euroa

TOIMIALAN TAVOITE:

Kuntouttava päivätoiminta vastaa asiakkaiden tarpeisiin kattavasti ja monipuolisesti mahdollistaen kotona asumista toimintakykyisenä

TOIMENPIDE:

- 1) Asiakstarpeeseen perustuvat toiminta-ajat ja palvelut
- 2) Toimintakustannusten laskeminen ja toiminnan tehostaminen
- 3) Henkilöstöressurssin käytön optimointi
- 4) Tilatehokkuuden lisääminen

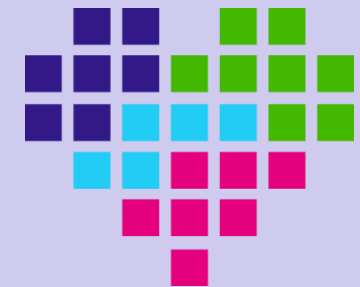
TOIMEENPANO:

- 1) Asiakstarpeiden kartoittaminen toiminta-ajoista ja kotona asumista tukevasta toiminnan sisällöstä
- 2) Henkilöstörakenteen monipuolistaminen vastaamaan asiakastarvetta (mahdollisesti myös muilla kuin Sote-ammattilaisilla)
- 3) Etäryhmätoimintojen lisääminen ja edelleen kehittäminen
- 4) Palvelujen myöntämisen perusteiden päivittäminen ja kuljetusten tarjoaminen vain erityisin perustein
- 5) Yhteistyön tehostaminen järjestötoimijoiden kanssa
- 6) Toiminnan keskittäminen jo toimiviin päivätoimintakeskuksiin ja tilojen ulkopuoliseen käyttöön vuokrausohjeet toiminnan ulkopuolisille ajoille

Jaoston yhteinen keskustelu:

**Kohti Suomen
parasta
hyvinvointialuetta**

Painopiste:
Palvelumme vastaavat
asiakkaidemme tarpeisiin -
Palveluja ja
palvelurakennetta
uudistetaan vastaamaan
paremmin asiakastarpeita

Taustaa: Palveluja ja palvelurakennetta uudistetaan vastaamaan paremmin asiakastarpeita

- Kuntoutus- ja arviointitoiminnan kehittäminen ja lisääminen
 - Kuntoutus- ja arviointijaksotoiminnan sisältöä kehitetään (66 paikkaa) vaikuttavammaksi, ja asiakasmäärää lisätään uuden arviointi- ja kuntoutusyksikön perustamisella (Kerava osasto 9). Helmiina muutetaan kuntoutus- ja arviointiyksiköksi ja osa Myyrinkodin kuntoutus- ja arviointiyksiköstä jatkaa kuntoutus- ja arviointitoimintana. Toimivalla hoitoketjulla ja tarkoituksenmukaisella hoitopaikalla saavutetaan kustannussäästöä. Myös palveluketjun kokonaiskustannukset laskevat.
- Yhteisöllisen asumisen paikkoja muutetaan tarpeen mukaan ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi
 - Koivukylän yhteisöllisen asumisen kerros 2 muutetaan ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi, 15 paikkaa 2.1.2024 alkaen. Vähentää ostojen tarvetta 15 asiakkaan osalta. 5 vakanssia siirtyi yhteisöllisestä asumisesta ja 5 uutta vakanssia perustettiin.
 - Marttilan yhteisöllisen asumisen kerros 2 muutetaan ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi, 13 paikkaa 1.3.2024 alkaen. Kaunialan laitoshoidtoa vähennetään 3 asiakkaalla. Ostomääräraha siirretään palvelujen ostosta Marttilan 2. krs henkilöstöbudjettiin, jolla palkataan 5 työntekijää.
 - Hoivakoti lumon perustaminen, 13 paikkaa 9.1.2024 alkaen. Vähennetään Kaunialan ylläpitävän kuntoutuksen ostoja 13 paikkaa ja siirretään määrärahat hoivakoti lumon budjettiin.

Painopiste: Palvelumme vastaavat asiakkaidemme tarpeisiin

- Palveluja ja palvelurakennetta uudistetaan vastaamaan paremmin asiakastarpeita (Koivukylä hoivakoti 2)

Kustannusvaikutus
- 845 000 euroa

TOIMIALAN TAVOITE

Palveluja ja palvelurakennetta uudistetaan vastaamaan paremmin asiakastarpeita.

TOIMENPIDE

Yhteisöllisen asumisen paikkoja muutetaan tarpeen mukaan ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi (Koivukylä 15 paikkaa)

TOIMEENPANO

- 1) Päätös muutoksesta HVA jory 2.10.2023
- 2) Henkilöstön kanssa käyty informointi ja yhteistoiminnalliset neuvottelut 10-12/2023
- 3) Tyhjiä asuntojen käyttö väliaikaisesti kotia kohti asuintoimintana
- 4) Asukasinfot ja siirrot 10-12/ 2023
- 5) Uusien vakanssien perustaminen ja rekrytoinnit
- 6) Yksikön kalustaminen ja varustaminen
- 7) Uusien asukkaiden muutto käynnistynyt 2.1.2024 alkaen

Painopiste: Palvelumme vastaavat asiakkaidemme tarpeisiin - Palveluja ja palvelurakennetta uudistetaan vastaamaan paremmin asiakastarpeita (Marttilan hoivakoti 2, 13 ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkaa)

Kustannusvaikutus +/-0
3 kuntoutujan sijasta 13 ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasta. Ostopalvelujen määrärahaa jää käyttämättä 700 000 euroa

TOIMIALAN TAVOITE

Palveluja ja palvelurakennetta uudistetaan vastaamaan paremmin asiakastarpeita.

TOIMENPIDE:

Yhteisöllisen asumisen paikkoja muutetaan tarpeen mukaan ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi (Marttila 13 paikkaa).

TOIMEENPANO

- 1) Päätös yksikön muutoksesta HVA jory 2.10.2023
- 2) Tavoite 3/2024 Marttilan 13 asiakaspaikkaa käytössä
- 3) Henkilöstön informointi ja yhteistoiminnalliset neuvottelut esihenkilölle 11-12/2023
- 4) Uusien vakanssien perustaminen ja rekrytoinnit käynnissä

Painopiste: Palvelumme vastaavat asiakkaidemme tarpeisiin - Palveluja ja palvelurakennetta uudistetaan vastaamaan paremmin asiakastarpeita (Hoivakoti lumo)

Kustannusvaikutus
-950 000 euroa

TOIMIALAN TAVOITE

Palveluja ja palvelurakennetta uudistetaan vastaamaan paremmin asiakastarpeita.

TOIMENPIDE

Oman toiminnan ympärivuorokautista palveluasumista lisätään hyödyntämällä saatavilla olevaa toimintaan soveltuva tilaa (Hoivakoti lumo, 13 paikkaa). Samalla vähennetään laitoshoidoa.

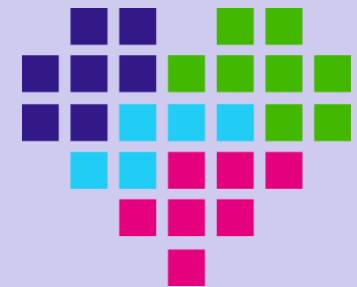
TOIMEENPANO

- 1) Päätös yksikön käynnistämisestä
HVA jory 2.10.2023
- 2) Uusien vakanssien perustamiset ja rekrytoinnit
- 3) Yksikön kalustaminen ja varustaminen
- 4) Uusien asukkaiden muutto käynnistynyt
9.1.2024 alkaen

Jaoston yhteinen keskustelu:

**Kohti Suomen
parasta
hyvinvointialuetta**

Painopiste: Palvelujen järjestäminen -
Asiakkaan vähimmäiskäyttövara
pitkäaikaisessa
ympäri vuorokautisessa
palveluasumisessa ja perhehoidossa
on suurempi kuin asiakasmaksulain
edellyttämä

Painopiste: Palvelujen järjestäminen – Asiakkaan vähimmäiskäyttövara pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja perhehoidossa on suurempi kuin asiakasmaksulain edellyttämä

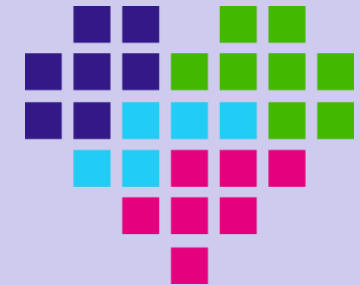
- Esitys: käyttövara pienennetään muiden hva–alueiden tasolle 182 euroa/kk
 - Vantaan ja Keravan hyvinvointialue päätti, että pitkäaikaisessa asumispalvelussa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa asiakkaalle jätetään vähimmäiskäyttövaraksi 200 euroa/ kk (lääkevähennys on huomioidaan niin kuin nyt).

Millä uudistusohjelmaan vietävällä toimenpiteellä kompensoidaan 200 000 euron tulojen menetys?

- yhteinen keskustelu

Kohti Suomen parasta hyvinvointialuetta

Jaoston ehdotuksia muiksi tuottavuutta ja kustannusvaikuttavuutta parantaviksi toimiksi

- yhteinen keskustelu

Kohti Suomen parasta hyvinvointialuetta

